

Inbreng verslag van een schriftelijk overleg

Binnen de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap hebben enkele fracties de behoefte om vragen en opmerkingen voor te leggen over de beleidsreactie van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap op het rapport «De kwaliteit van het onderwijs in cluster 1» van de Inspectie van het Onderwijs (Kamerstuk 31 497, nr. 55). Vragen zijn hierna afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Van Bochove

Adjunct-griffier van de commissie,
Janssen

I. Vragen en opmerkingen uit de fracties

Algemeen

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van de beleidsreactie van de minister op het rapport «De kwaliteit van het onderwijs in cluster 1» van de Inspectie van het Onderwijs. De leden van deze fractie zien aanleiding tot het stellen van enkele vragen.

De Inspectie van het Onderwijs geeft in haar rapport aan dat zij de kwaliteit van het onderwijs aan cluster 1-leerlingen uit het middelbaar beroepsonderwijs niet kan beoordelen wegens het ontbreken van voldoende bruikbare documenten. Graag vernemen de leden of de voor de inspectie noodzakelijke informatie niet beschikbaar is en/of niet wordt verzameld.

De Inspectie van het Onderwijs constateert in haar rapport dat de kwaliteitszorg, het leerstofaanbod, het pedagogisch handelen en de veiligheid in cluster 1 beter zijn ontwikkeld dan in andere clusters. Welke lessen trekt de minister uit deze constatering, zo vragen de leden. Voorts vernemen de leden graag hoe deze lessen te implementeren zijn om het onderwijs in de overige clusters op een hoger niveau te brengen.

De leden van de SP-fractie willen weten wat volgens de minister het resultaat zal zijn van de bezuinigingen op cluster 1. Hoe verhoudt deze bezuiniging zich tot het gegeven dat cluster 1 een stabiele populatie heeft? Bovendien geldt voor cluster 1 al budgetfinanciering, zo stellen de leden. Zij spreken hun vrees uit dat de bezuiniging ten koste gaat van de kwaliteit. Wat zijn de inhoudelijke motieven voor de bezuiniging, zo vragen de leden. Het heeft er de schijn van dat het hier gaat om een zuivere bezuinigingsmaatregel. De leden betreuren het dan ook dat er op deze groep kwetsbare leerlingen wordt bezuinigd.

Zwakke en zeer zwakke scholen

De leden van de VVD-fractie stellen dat de inspectie in het rapport concludeert dat de kwaliteit van scholen voor leerlingen met een visuele beperking over het algemeen voldoende is. Eén vijfde van de scholen ontving echter in 2009 het predicaat «zwak». Bij herhaald onderzoek door de Inspectie van het Onderwijs in 2010 kregen ook de zwak bevonden scholen een basisarrangement, hetgeen betekent dat er in cluster 1 geen zwakke of zeer zwakke scholen meer zijn. Graag vernemen de leden welke factoren aanleiding waren voor de inspectie om deze scholen het predicaat «zwak» te geven? Voorts vernemen de leden graag of een verbeterplan is opgesteld door de zwakke scholen en vooral op welke wijze de geconstateerde problemen binnen een jaar zijn opgelost.

De leden van de CDA-fractie stellen dat in 2009 twee van de scholen voor leerlingen met een visuele beperking bij onderzoek het predicaat «zwak» kregen. Geen enkele kreeg het predicaat «zeer zwak». Bij herhaald onderzoek in 2010 bleken ook deze scholen geen aangepast arrangement meer nodig te hebben en dus niet meer het predicaat «zwak» hadden. Kan de minister aangeven wat precies het probleem was en hoe dat in een jaar tijd opgelost kon worden, zo vragen de leden.

Handelingsplan en ontwikkelingsperspectief

De leden van de VVD-fractie stellen dat de inspectie constateert dat de wettelijk verplichte handelingsplannen voor de dagelijkse lespraktijk onvoldoende informatie blijken te bevatten om de leerkrachten onder-

steuning te geven bij het aanpassen van hun onderwijs aan de leerling met een visuele beperking. Niet alleen als sturingsdocument hebben deze handelingsplannen een heel beperkte waarde, ook de verantwoording van middelen en materialen en de inzet van interne en externe deskundigen is in het merendeel van de plannen onvoldoende beschreven. Graag vernemen de leden of de genoemde documenten wel bedoeld zijn als sturings- en verantwoordingsinstrument. De Inspectie van het Onderwijs stelt klaarblijkelijk dat de scholen voor cluster 1 onvoldoende verantwoording afleggen. Kan de minister deze zienswijze bevestigen, zo vragen de leden. Voorts vernemen de leden graag hoe de scholen voor cluster 1 wél verantwoording afleggen over de besteding van middelen en de inzet van interne en externe deskundigen. De ouders dienen hun handtekening onder handelingsplannen te zetten als blijk van overeenstemming. Dit gebeurt in de helft van de gevallen niet. Graag vernemen de leden waarom dit niet plaatsvindt én op welke wijze de ouders dan wel betrokken worden bij het opstellen van het handelingsplan. Wat is de rol van de ouders bij het opstellen van het begeleidingsplan, zo vragen de leden. De Inspectie van het Onderwijs constateert dat als er al een begeleidingsplan is, een deel van de informatie die het bevat eigenlijk in het handelingsplan thuishoort. Er zijn ook handelingsplannen die zeer onvolledig worden ingevuld. Graag vernemen de leden of het begeleidingsplan volgens de minister niet te veel administratieve druk legt op docenten en begeleiders, terwijl de bruikbaarheid van het plan te wensen overlaat en volgens de Inspectie van het Onderwijs «een vrij betekenisarm document» is. En indien de minister dit met de Inspectie van het Onderwijs eens is, waarom wordt bedoeld document dan niet terstond afgeschaft, zo vragen zij.

De leden van de CDA-fractie constateren dat er wordt gesteld dat de handelings- en begeleidingsplannen als sturings- en verantwoordingsinstrument een beperkte waarde hebben. Maar ze zijn toch ook niet als zodanig opgesteld of bedoeld? Kan de minister aangeven of het in andere clusters wel zo is dat handelings- en begeleidingsplannen gebruikt worden voor verantwoording?

De leden zijn het met de minister eens dat het ontwikkelingsperspectief betere informatie zou moeten kunnen opleveren voor sturing en verantwoording. Maar waarin ligt nu precies het verschil, zo vragen zij. Is dat alleen de termijn, namelijk lang in plaats van kort? Naar de mening van de leden is dat alleen onvoldoende om te voorkomen dat ook dit instrument een papieren tijger wordt. Hoe kan dat, naar de mening van de minister, voorkomen worden, zo vragen zij. Voorts vragen de leden wie het ontwikkelingsplan opstelt, worden ook ouders hierbij betrokken? Tenslotte vragen de leden van de eerder genoemde fractie wat het bijhouden van dit ontwikkelingsplan betekent in termen van administratieve druk voor de docenten.

De leden van de SP-fractie constateren dat de Inspectie van het Onderwijs kritisch is op de wijze waarop wordt omgegaan met de handelingsplannen binnen cluster 1. Hoe voorkomt de minister dat door de bezuinigingen de kwaliteit van de handelingsplannen nog verder achteruit gaat, zo vragen de leden.

II. Reactie van de minister